

Turneul jubiliar de studii “Mircea Pavlov – 80”

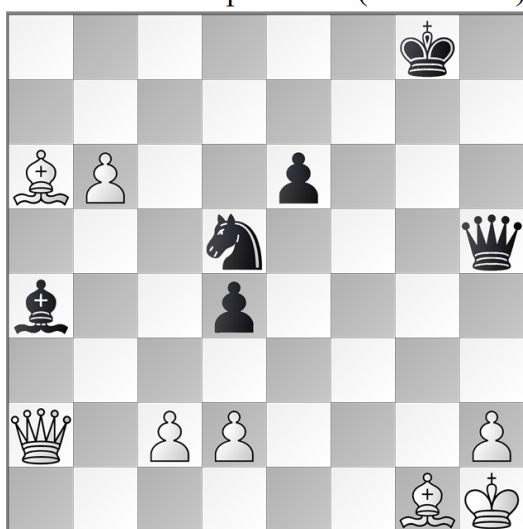
John Nunn
mare maestru internațional

La aceste turneu au participat 23 de studii, iar arbitrarea sa a fost o plăcere pentru mine. Dacă nivelul general a fost unul mediu, a existat totuși un studiu uimitor, care, desigur, îi va încânta pe mulți entuziaști. Vreau să-i mulțumesc directorului de turneu, Dinu-Ioan Nicula, fiindcă mi-a dat șansa să arbitrez acest concurs, precum și lui Harold van der Heijden pentru ajutorul dat la verificarea anticipărilor.

Premiu

Martin Minski (Germania)

Steffen Slumstrup Nielsen (Danemarca)

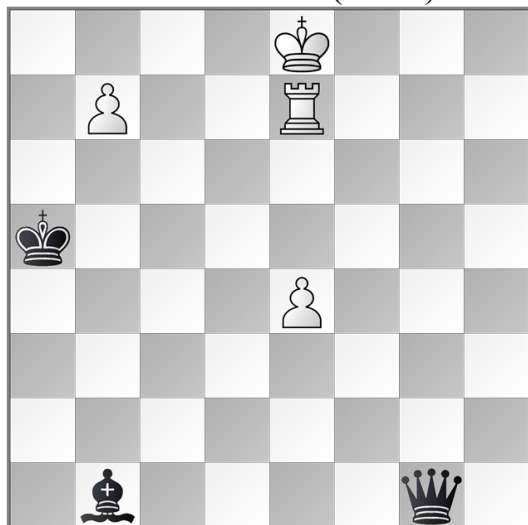
Albul câștigă

Soluția: **1. ♖f1 ♜f4** (1... ♙c6 2. ♙g2+-) **2. ♙g2 ♚e2** (ecou: 2... ♛h3!! 3. ♛d5!! exd5 4. ♙xh3 ♜xh3 5. b7+-) **3. ♙b7!** (3. ♙a8?? ♛a6! 4. ♙e4 ♙c6! 5. ♛xa6 ♙xe4#) **3... ♛a6!! 4. ♛d5!! ♜xd5 5. ♙xa6** (completează "Rundlauf"-ul nebunului alb a6-f1-g2-b7-a6) **5... ♙c6 6. ♙b5!** (6. ♙xd4? ♜c7+ / ♜b4+ 7. ♚g1 ♜xa6=) **6... ♙b7** (6... ♙xb5 7. b7+-) **7. ♙xd4 ♜c7+ / ♜c3+ 8. ♚g1 ♜xb5 9. ♙c5!+-** (dominația asupra calului negru).

În mod clar, acesta este cel mai bun studiu din turneu. O bătălie tactică feroce erupe dintr-o poziție naturală, ca desprinsă din joc. În cursul luptei, nebunul alb realizează un "Rundlauf" a6-f1-g2-b7-a6. O asemenea temă este uzuală la maturile-ajutor, dar este neobișnuit s-o găsești într-un studiu. La final, nebunul de câmpuri negre al albului, care fusese inactiv cea mai mare parte a soluției, joacă subit un rol major, prinzând în capcană calul negru.

Mențiune de onoare 1

Pavel Arestov (Rusia)

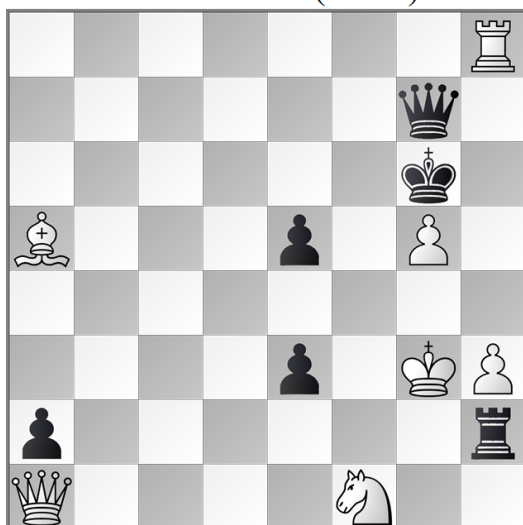
Remiză

Soluția: 1.♔d8! (1.♔d7? ♚g4+! 2.♔d6 ♚d1+! 3.♔c7 ♚c1+! 4.♔d7 ♚f4! 5.♞e8 ♚d2+ 6.♔c7 ♚c3/♚c2+ 7.♔d7 ♚d4/♚d3 + 8.♔c8 ♚c4+ 9.♔d7 ♚b5+ 10.♔c7 ♚b6+! 11.♔c8 ♚c6+ -+) 1...♚b6+ 2.♔c8 ♚c6+ 3.♔d8 ♚b6+ 4.♔c8 ♚xe4! 5.♞e5+! ♜a6 6.b8♞+! (6.b8♚? ♚b7+! 7.♔d7 ♚c6+ 8.♔c8 ♚d7+! 9.♔xd7 ♚xb8 -+) 6...♜a7 7.♞a5+! ♚xa5 8.♞c6+! ♚xc6 pat.

Structura poziției finale de pat nu este nouă, dar jocul introductiv, la care se adaugă promoția minoră, denotă un foarte semnificativ progres față de realizarea premergătoare, care de altfel nu era mai mult decât o schiță. Poziția aerisită duce la un joc neașteptat de complicat, culminând cu sacrificiul turnului alb și al calului, spre a crea o poziție atractivă de pat. Miniaturile etudistice au un farmec special, chiar dacă acum sunt toate în “tablebase”.

Mențiune de onoare 2

Amatzia Avni (Israel)

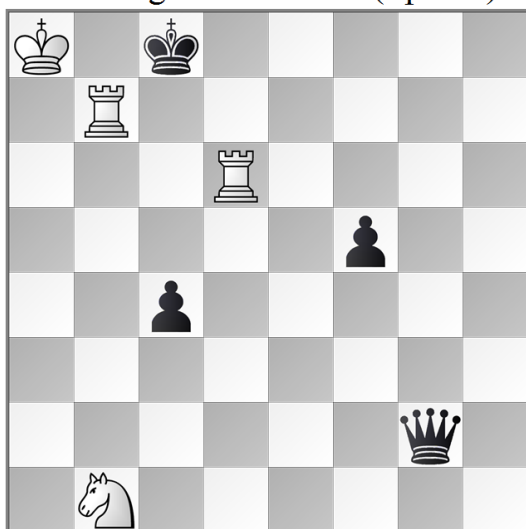
Negrul la mutare, albul câștigă

Soluția: **1...♖f2!** (1...♖e2 2.♗d1! ♗xh8 3.♙c3! ♖f2 4.♗d3+ ♔xg5 5.♗xe3+ ♖f4 6.♙xe5 ♗h4+ 7.♔g2 ♔g6 8.♘g3; 1...♖h1 2.♗xa2 ♗xh8 3.♗g2 ♗f8 4.♗e4+ ♗f5 5.♗xf5+ ♔xf5 6.♔g2; 1...♗f7 2.♖g8+! ♔h5 3.♗d1+ e2 4.♖h8+) **2.♖h6+ ♔xg5 3.♘xe3 ♖f3+! 4.♔xf3** (4.♔h2 ♔xh6 5.♘g4+ ♔h5 6.♗xa2 ♖xh3+) **4...e4+ 5.♔xe4 ♗xa1 6.♙d2! ♗c1** (6...♗e1 7.♙xe1 a1♗ 8.♙d2; 6...♗e5+ 7.♔xe5 a1♗+ 8.♔e4 (8.♔d5? ♗h1+ 9.♘g2+ ♔f5 10.♖h5+ ♔f6 11.♖g5 ♗xh3) **7.♙xc1 a1♗ 8.♙d2** (8.♖c6 ♔h4 9.♖h6+ ♔g5 10.♙d2) **8...♗h1+/♗b1+/♗a4+/♗a8+ 9.♘g2/♘c2/♘c4/♘d5#**

Un tipic studiu modern, în care o serie de schimburi tactice și sacrificii pregătesc un final percutant. În patru variante, calul alb ferește regele alb de șahurile date de negru cu dama, în fiecare caz dând concomitent mat. Studiile de acest gen pot fi criticate pentru faptul că jocul introductiv nu are o reală conexiune cu finalul, dar ele sunt agreabile pentru dezlegători, ceea ce reprezintă o justificare suficientă.

Mențiune de onoare 3

Luis Miguel Gonzalez (Spania)

Albul câștigă

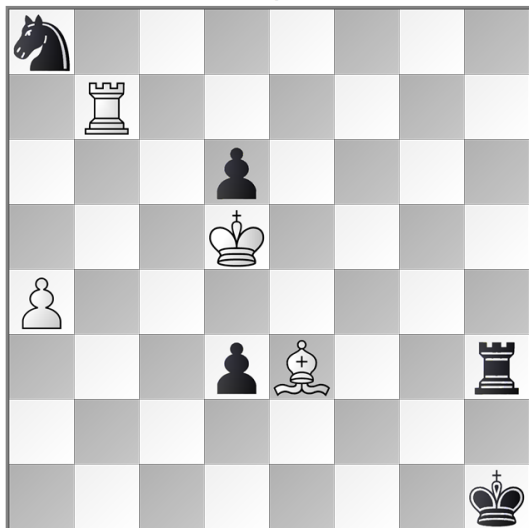
Soluția: **1.♖db6!** (1.♖dd7? ♗c6! 2.♖g7 ♗a6+ 3.♖a7 ♗c6+ 4.♖gb7 f4 5.♘c3 f3 6.♘a4 f2 7.♘b6+ ♔d8 8.♖a1 c3=) **1...♗a2+!** (1...♗d5 2.♖b5 ♗d3 3.♖c5+ ♔d8 4.♔b8 ♗d6+ 5.♖cc7 f4 6.♘c3 f3 7.♘b5 ♗e5 8.♔a8 ♗d5 9.♖h7+-) **2.♖a7 ♗g2+ 3.♖bb7 ♗c6! 4.♘c3!** (4.♘a3? c3! 5.♘c2 f4 6.♘d4 ♗e4 7.♘b5 ♗c6 8.♘xc3 f3! 9.♘a4 f2 10.♘b6+ ♔d8 11.♖a1 ♗f3=) **4...f4! 5.♘a4! c3 6.♘b6+!** (6.♘xc3? f3!)=) **6...♔d8 7.♖a1!** (7.♖a4? c2!)=) **7...c2 8.♖g1! ♗e6 9.♖gg7!!** (9.♖h1? ♗a2+! 10.♔b8 ♗b2 11.♖e1 ♗d4 12.♖d7+ ♗xd7 13.♘d7 ♔xd7=) **9...♗a2+ 10.♔b8 ♗e6!** (10...c1♗ 11.♖bd7+! ♔e8 12.♖ge7+ ♔f8 13.♖h7! ♗cd2 14.♖h8+-) **11.♖gd7+! ♔e8 12.♖dc7 ♗d6** (12...f3 13.♖xc2 f2 14.♖xf2 ♗d6+ 15.♔a8 ♗a3+ 16.♖a7 ♗d6 17.♖e2+ ♔f8 18.♖c2+-) **13.♘c8!** (13.♘c4? ♗d8+ 14.♔a7 ♗xc7! 15.♖xc7 ♔d8!=; 13.♔a8? ♗a3+ 14.♘a4 ♔d8! 15.♖d7+ ♔e8 16.♖dc7 ♔d8 remiză pozițională) **13...♔e5! 14.♔a8! ♗a1+ 15.♘a7 c1♗ 16.♖b8#**

Un studiu lung și complex, în care albul se luptă să-și dezlege turnul spre a da mat pe ultima orizontală. Subterfugiul îl reprezintă manevra turnului de la a7 la a1, g1 și g7, prin care albul inversează aranjamentul turnurilor de-a lungul orizontalei. Totuși, studiului îi lipsește un punct central, iar finalul survine mai mult sau mai puțin întâmplător, atunci când, în cele din urmă, albul reușește să utilizeze calul spre a-și proteja regele.

Recomandată 1

Michal Hlinka (Slovacia)

Lubos Kekely (Slovacia)

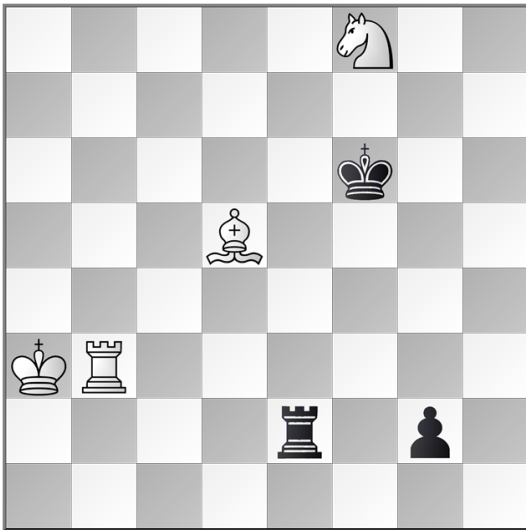
Albul câștigă

Soluția: **1.♔e4!** (1.♔d4? ♘b6! 2.a5 ♘c4! 3.♔xc4 ♖xe3=) **1...d5+ 2.♔xd3 d4!**
3.♔xd4 ♖h4+ 4.♔d3 ♖xa4 5.♔e2 ♖h4 (5...♘b6 6.♔f3! ♖h4 7.♖xb6+-;
5...♔g2 6.♖g7+ ♔h3 7.♔f3 ♘b6 8.♖g1 ♔h2 9.♖g6 ♖h4 10.♙xb6+-) **6.♔f1!**
zugzwang (6.♔f3? ♖h3+ 7.♔f2 ♖h2+ 8.♔f1 ♖h4! *zugzwang* 9.♖g7 ♔h2 10.♔f2
♘b6! 11.♙xb6 ♖f4+=; 6.♖g? ♘c7 7.♖xc7 ♖g4! 8.♔f1 ♖g1+ 9.♔f2 ♖g2+ 10.♔f3
♖g3+! 11.♔xg3 pat) **6...♖h3** (6...♔h2 7.♔f2 ♔h3 8.♔f3+-; 6...♖h5/♖h8 7.♙f4!
♖h4 8.♙g3+-) **7.♖b1! ♖h2** (7...♖g3 8.♔f2+ ♔h2 9.♙f4+-) **8.♙f4 ♘c7!** (8...♖a2
9.♖b8 ♖a1+ 10.♔f2 ♖a2+ 11.♔f3 ♖a3+ 12.♙e3+-) **9.♙xh2 ♔xh2 10.♔f2 ♔h3**
11.♔f3 ♔h4 12.♖e1! ♔g5 13.♖e7! +-

O prezentare economică a unui surprinzător *zugzwang* reciproc, cu obligatoria încercare tematică. Odinioară, o asemenea poziție “tablebase” de *zugzwang* reciproc ar fi stârnit mult mai mult interes decât astăzi, întrucât de atunci au apărut atât de multe compoziții construite pe linii similare.

Recomandată 2

Valeri Kalaşnikov (Rusia)

Albul câştigă

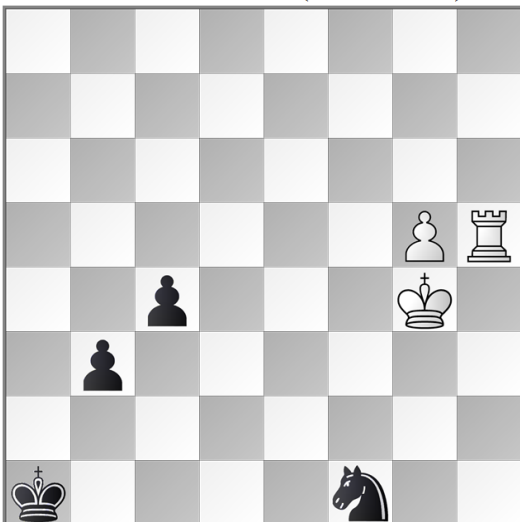
Soluția: **1. ♖b1** (1... ♗g3? ♜e3+ 2. ♗xe3 g1♚=) **1... ♗f2** **2. ♘d7+** ♚e7 **3. ♘b8** (3. ♘c5? ♜f5=; 3. ♘e5? ♚d6=; 3. ♘b6? ♜f1=) **3... ♚d6** **4. ♙a8** (4. ♙c4? ♚e5 5. ♘c6+ ♚f4=; 4. ♙e4? ♜e2 5. ♗d1+ ♚e5 6. ♙b7 ♚f4=) **4... ♗f1** **5. ♗b6+** ♚c7 **6. ♙xg2 ♗a1+** **7. ♚b2 ♗g1** **8. ♗b7+ +-**

Curioasele mutări ale calului alb și nebunului spre colțul îndepărtat al tablei m-au făcut să zâmbesc, întrucât să joci atât de departe de pionul advers este naturalmente un paradox. O lejeră, dar atractivă miniatură.

Recomandată 3

David Gurgenidze (Georgia)

Martin Minski (Germania)

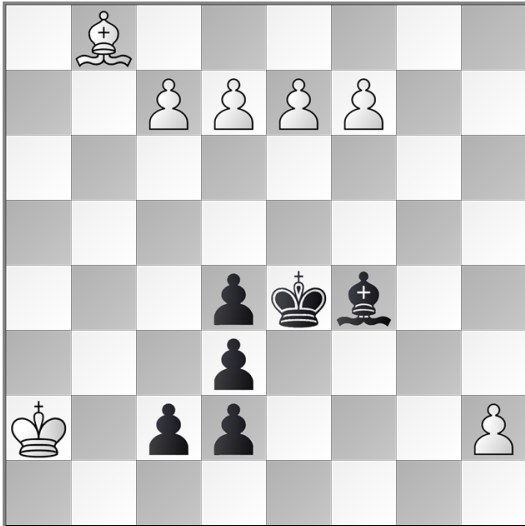

Albul câştigă

Soluția: **1.g6 c3** **2.g7!** (2. ♖h1? b2! 3. ♗xf1+ b1♚ 4. ♗xb1+ ♚xb1=; 2. ♗a5+? ♚b2!=) **2...c2** **3. ♗c5 b2** **4.g8♚** (4. ♗a5+? ♚b1 5.g8♚ c1♚! 6. ♗a2+ ♚c2 7. ♗c5+ ♚d1!=) **4... ♘e3+!** (4...c1♚ 5. ♗a8+! ♚b1 6. ♗e4+ ♚a1 7. ♗a5# mat

model cu blocare pe b2) **5.♔f3 c1♚ 6.♝a5+** (6.♞a8+? ♔b1 7.♞e4+ ♘c2!)=) **6...♔b1 7.♞a2+ ♔c2 8.♞c5+** (*switchback*) **8...♔d1** (8...♔d3 9.♞a3+! ♔d4 10.♞xc1 bxc1♚ 11.♞xc1+-) **9.♞xc1+ ♔xc1** (9...bxc1♚ 10.♞e2# mat model cu blocare pe c1) **10.♔xe3 b1♚ 11.♞d2#** (mat cameleon ecou ideal, cu blocare pe b1)
 O poziție parcă provenită din jocul practic conduce la câteva maturi ecou, date de regina albă. Problema e că acest joc nu e deosebit de interesant, regelui advers dându-i-se șah până la distrugere.

Recomandată specială
 Marco Campioli (Italia)

Negrul la mutare, remiză

Soluția: **1...c1♘+!** (1...d1♚ 2.e8♞+ ♔f3 3.c8♞ c1♘+ 4.♞xc1 ♞a4+ 5.♞a3 ♞c2+ 6.♔a1 ♞d1+=; 1...c1♚? 2.e8♞+ ♔f3 3.c8♞ d1♚ 4.♞e4+! ♔xe4 5.♞b7+! ♔e3 6.♙xf4+ ♔xf4 7.f8♞++-) **2.♔b2!** (2.♔a3? ♙d6+! 3.♔a4 d1♚+ 4.♔a5 ♞d2+ 5.♔a6 ♞a2+ 6.♔b7 ♞d5+ 7.♔c8 ♙xe7-+; 2.♔a1? d1♚ 3.e8♞+ ♔f3 4.d8♞ ♘e2+! 5.♔a2 ♞c2+ 6.♔a3 ♞c5+ 7.♔b3 d2-+; 2.♔b1? d1♚ 3.e8♞+ ♔f3 4.c8♞/d8♞/f8♞ ♞b3+-) **2...d1♚ 3.e8♞+ ♔f3** (3...♙e5? 4.♞xe5+ ♔xe5 5.c8♞++-) **4.♞e6! ♞c2+ 5.♔a1** (5.♔a3? ♙d6+! 6.♞xd6 ♞b3#) **5...♞c3+ 6.♔b1 ♞b4+** (6...♘b3 7.♞h3+ ♔f2 8.♞h4+ ♔g2 9.♞g4+ șah etern) **7.♔a1 ♘b3+! 8.♞xb3!** (8.♔a2? ♞a4+ 9.♔b2 ♙c1+!-+; 8.♔b1/♔b2? ♘d2+ 9.♔a2 ♞b1+ 10.♔a3 ♙d6+ 11.♞xd6 ♞b3#) **8...♞xb3 9.f8♞!** (9.c8♞? d2 10.♞c6+ ♔f2!-+; 9.d8♞? ♞a3+ 10.♔b1 ♞c1+ 11.♔a2 ♞c4+ 12.♔a1/♔b1 d2-+) **9...d2 10.♞xf4+! ♔xf4 11.c8♞+ ♔e3! 12.♙f4+!** (12.♞e8+? ♔f2! 13.♙g3+ ♔g1!-+) **12...♔xf4 13.♞f8+!** (13.♞c7+? ♔g4!-+) **13...♔e4 14.♞e8+!** (14.♞a8+? ♔d3 15.♞a6+ ♔c2 16.♞c6+ ♞c3+-; 14.♞e7+? ♔d3 15.♞h7+ ♔c3 16.♞h3+ ♔b4-+) **14...♔f4 15.♞f8+ ♔e3 16.♞h6+!** (16.♞e8+? ♔f2! 17.♞f8+ ♔g1 18.♞g7+ ♔h1-+) **16...♔e2** (16...♔d3 17.♞g6+ ♔c3 18.♞c6+ ♔d3 19.♞g6+=) **17.♞h5+ ♔f1** (17...♔e1 18.♞h4+! ♔f1 19.♞f4+!)=) **18.♞f5+** (18.d8♞? d1♚+ 19.♞xd1+ ♞xd1+ 20.♔a2 ♞c2+ 21.♔a3 ♞c3+ 22.♔a4 d3 23.♞f8+ ♔e2 24.♞e7+ ♔d1-+) **18...♔e1** (18...♔g1/♔g2 19.♞g5+ ♔h1 20.♞xd2=) **19.♞e4+!** (19.♞e5+? ♞e3! 20.♞h5 d1♚+ 21.♞xd1+ ♔xd1 22.d8♞

♔c2 23.♖c7+ ♗c3+-+) 19...♗e3 20.♖h1+ (20.♖h4+? ♔f1 21.♖f6+ ♔e2 22.♖a6+ ♔e1-+) 20...♔e2 21.♖g2+ (21.d8♗? ♗a3+ 22.♔b1 ♗b3+ 23.♔a1 d1♗+ 24.♖xd1+ ♗xd1+-+) 21...♔d3 22.♖g6+ ♔c3 23.♖c6+= (remiză pozițională).

Data fiind grotesca lui poziție inițială, nu se poate compara un studiu ca acesta cu celelalte studii din turneu. Numeroasele transformări fac jocul mai complex, dar, cu șase pioni pe orizontala a șaptea, promoțiile nu mai sunt atât de surprinzătoare. În plus, sprijinirea masivă pe analize complexe realizate de calculator face studiul foarte dificil de înțeles. Astfel, deși crearea unui studiu corect de acest tip este o reușită indubitabilă, lungile și labirinticele variante nu m-au atras în mod special.

La concurs au mai participat: Mihai Neghină, Valeriu Petrovici, Arpad Ruzs (toți din România), Mario Guido Garcia (Argentina), Daniel Keith (Franța), Franco Bertoli (Italia), Andrzej Jasik (Polonia), Darko Hlebec (Serbia), Vladimir Samilo (Ucraina).
(traducerea: Dinu-Ioan Nicula).